

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

ALKOLLÜ VE ALKOLSÜZ İÇECEKLER

● ● ● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Tarım Ürünleri Daire Başkanlığı

ALKOLLÜ VE ALKOLSÜZ ÇECEKLER

SITC No	:	Alkolsüz içecekler	: 111
		Alkollü içecekler	: 112

Armonize No	:	Sular	: 2201
		Me rubat	: 2202
		Bira	: 2203
		arap	: 2204
		Konyak	: 22082012, 22082062
		Viski	: 220830
		Cin	: 220850
		Votka	: 220860
		Likör	: 220870
		Rak ²	: 220890480011, 220890710011

Alkollü ve alkolsüz içecekler sektörü çok geni bir ürün yelpazesine sahip bulunmakla birlikte, tüm ürünler Türk Gümrük Tarife Cetvelinde "Me rubat, alkollü içkiler ve sirke" başlığında Fasıl No: 22'de yer almaktadır.

Türkiye, içme suyu ve maden sular² açısından zengin kaynaklara sahip bir ülkedir. Ticari olarak içme suyu sektörü, ambalaj² geri dönüşümlü ve geri dönüşsüz sular ve maden sular² kapsamaktadır. Alp-Himalaya organik kuşağında bulunduğundan, Türkiye maden sular² açısından da büyük bir potansiyele sahiptir. Türkiye'deki maden sular²'ın mineral konsantrasyonları oldukça yüksek bulunmaktadır.

Yabancı ortaklı firmaların da faaliyette bulunduğu gazlı me rubat sektöründe modern teknoloji kullanılarak üretim gerçekleştirilmekte, en çok kolalı içecekler üretilmekte, bu ürünü meyveli içecekler ve aromalı içecekler izlemektedir.

Türkiye bira üretiminin % 90'ından fazlası yurt içi tüketim için gerçekleştirilmekte ve kırsal bölgeye tüketim artışlarının paralelinde üretimin de arttığı görülmektedir. Turizm sektöründeki gelişmeler de diğer içeceklerde olduğu gibi bira üretimini etkilemektedir.

arap üretimi daha çok Marmara-Trakya, Ege ve İç Anadolu Bölgelerinde yoğunlaşmıştır. Sektörde klasik üretim tesisleri ile birlikte modern üretim tesisleri de faaliyet göstermektedir.

İçki sektöründe Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları çerçevesinde 20/01/2001 tarihinde yürürlüğe giren yasa ile, distile alkollü içkiler başta olmak üzere bazı alkollü içkilerin üretim, ithalat ve ihracatındaki devlet tekeli ortadan kaldırılmıştır.

TÜRK YEĞİN Dİ T CARET

İhracat

Alkollü içkiler içerisinde en önemli ihrac kalemini bira oluşturmaktadır. 2010 yılında bir önceki yıllara göre bira ihracatı değer olarak yaklaşık %10 artış, 2011 yılında ise % 6 oranında azalış göstermiştir. Birleşik Milletler ambargosu nedeniyle 2002 ve öncesinde bira ihracatı yapılamayan Irak sonraki yıllarda en önemli ihrac pazarı olmuştur. Bu ülkeye 2010 yılında 27,5 milyon dolarlık, 2011 yılında ise 26 milyon dolarlık ihracat

gerçekle tirilmi tir. 2011 y2nda bira ihracat2nda ilk s2rada yer alan Irak2, yakla 2k 5,8 milyon dolarla Azerbaycan izlemi tir. Bu 2lkeleri 5,6 milyon dolarla KKTC ve 3,8 milyon dolarla Uganda izlemi tir. L2bnan, BAE, ngiltere ve Kanada 2011 y2nda en 2ok bira ihracat2 ger2ekle tirilen di er 2lkeler olmu lard2r.

Toplam alkoll2 i2kiler ihracat2 i2inde biradan sonra en 2ok rak2 ihracat2 ger2ekle tirilmektedir. Toplam 25,5 milyon dolarl2k ihracat2n yap2d2 2 2011 y2nda, KKTCye yakla 2k 10 milyon dolarl2k rak2 ihracat2 ger2ekle tirilmi , bu 2lkenin toplam rak2 ihracat2ndan alm2 oldu u pay yakla 2k % 39 olmu tur. Bu 2lkeyi 9,4 milyon dolarla Almanya, 1,4 milyon dolarla Irak ve 850 bin dolarla Suriye izlemi tir.

2nemli 2r2nler tibiariyle T2rkiye2nin Alkoll2 ve Alkols2z 2ecekler hracat, (Miktar; 1.000 litre, De er: 1.000 Dolar)

2r2n Ad2	2009		2010		2011	
	Miktar	De er	Miktar	De er	Miktar	De er
Bira	106.269	61.953	112.762	68.364	102.030	64.240
arap	3.610	7.750	2.708	7.362	2.695	8.757
Votka	146	354	42	114	50	264
Rak2	4.903	23.209	4.893	22.942	5.489	25.561
Me rubat	94.557	58.937	114.415	72.653	146.820	98.026
Memba Suyu ve Soda	131.889	23.600	172.081	29.498	173.610	33.040

Kaynak: T2K

arap ihracat2 ise, 2011 y2nda bir 2nceki y2a g2re de er olarak yakla 2k % 18,9 oran2nda art2 g2stermi tir. 2011 y2nda 2,1 milyon dolarl2k arap ihracat2 ger2ekle tirilen Bel2ika toplam arap ihracat2 i2inde ald2 2 % 24,22k payla en 2ok arap ihracat2 ger2ekle tirilen 2lke olmu tur. Bu 2lkeyi 2 milyon dolarla KKTC ve 1 milyon dolarla Almanya izlemektedir. Bu 3 2lkenin 2011 y2 arap ihracat2ndan alm2 oldu u pay yakla 2k % 59 olmu tur.

Alkols2z i2ecekler ihracat2 i2inde me rubat sanayi 2r2nleri ihracat2 2nemli bir yer tutmaktadır. 2001 y2nda 5,4 milyon dolar d2zeyinde bulunan ihracat 2009 y2na kadar s2rekli art2 g2stermi tir. 2009 y2nda % 15 oran2nda azalan me rubat ihracat2 2010 y2nda % 23,3, 2011 y2nda ise % 34,9 oran2nda artarak 98 milyon dolar olarak ger2ekle mi tir. En fazla ihracat yap2lan 2lke olan KKTCye 2011 y2nda 13,8 milyon dolarl2k me rubat ihra2 edilm2 , bu 2lkeyi 10,4 milyon dolarla Irak ve 8,8 milyon dolarla Libya izlemi tir.

2011 y2nda bir 2nceki y2a g2re % 12 oran2nda artarak 33 milyon dolar olarak ger2ekle en memba suyu ve soda ihracat2n2n 7,9 milyon dolar2, di er bir ifade ile yakla 2k % 23,82 Almanya2 ger2ekle tirilmi tir. Almanya2 7,3 milyon dolarla ngiltere, 3 milyon dolarla BAE ve 1,8 milyon dolarla KKTC izlemi tir.

thalat

T2rkiye2ye ithal edilen alkoll2 i2kilerin ba 2nda viski gelmektedir. 2010 y2nda 21,4 milyon dolar olarak ger2ekle en ithalat, 2011 y2nda % 157 oran2nda artarak 55,1 milyon dolar d2zeyine y2kselmi tir. En fazla ithalat 42,2 milyon dolarla ngiltere2den yap2lmakta, bu 2lkeyi 11,8 milyon dolarla ABD izlemektedir.

2011 y2nda viskiden sonra 13,2 milyon dolarla en 2ok votka ithalat2 yap2lm2 olup; en fazla votka ithalat2 s2ras2yla 5,9 milyon dolarla sve2ten, 2 milyon dolar ile ngiltere2den ve 987 bin dolarla Fransa2dan yap2lm2 t2r.

Votka'dan sonra 2011 y² ithalat² fazla olan di er alkollü içki ise araptır. 7 milyon dolarlık toplam ithalat, en fazla; sırasıyla, 3 milyon dolarla Fransa, 2 milyon dolarla talya ve 790 bin dolarla ilikden gerçekte tirilmi tir.

Önemli Ürünler itibariyle Türkiye'nin Alkollü ve Alkolsüz çecekler thalat,
(Miktar;1.000 litre, De er; 1.000 Dolar)

Ürün Adı	2009		2010		2011	
	Miktar	De er	Miktar	De er	Miktar	De er
Bira	905	982	1.293	1.352	5.198	5.032
arap	1.066	3.197	1.693	5.610	1.792	7.079
Konyak	9	223	25	515	57	1.206
Viski	2.486	29.586	1.572	21.441	3.289	55.119
Cin	204	508	427	848	552	1.970
Votka	1.989	6.737	3.010	8.215	4.346	13.218
Likör	659	2.222	835	2.900	1.527	6.715
Memba Suyu ve Soda	929	825	1.253	1.099	1.618	1.751
Me rubat	20.155	30.157	24.446	32.542	38.238	49.025

Kaynak: TÜ K

Toplam 6,7 milyon dolarlık 2011 y² likör ithalatın 1,6 milyon dolarlık rlandan, 1,2 milyon dolarlık talyadan, 1,1 milyon dolarlık Fransa'dan ve 884 bin dolarlık ngiltere'den yapılan ithalat olu turmu tur.

Toplam 5 milyon dolarlık 2011 y² bira ithalatın en fazla yapıldı 2 ülkeler; 2 milyon dolarla Almanya ve 1,1 milyon dolarla Meksika olmu tur.

Konyak ithalatın tamamına yakını Fransa'dan yapıırken, yaklaşık 2 milyon dolarlık 2011 y² cin ithalatın % 73ü ngiltere'den gerçekte tirilmi tir.

2009 y²nda % 18 azalan me rubat ithalatı 2010 y²nda % 7,9, 2011 y²nda ise % 50,6 artı göstermi tir. En fazla ithalat 27,2 milyon dolarla Avusturya'dan gerçekte mi , bu ülkeyi 7,4 milyon dolarla Romanya ve 3,6 milyon dolarla sviçre izlemi tir.

Ülkemizdeki yabancı turistlerin tüketimine yönelik olarak içme suyu ve maden suyu ithalatın da gerçekte tirildi i görölmektedir. 2011 y² ithalatı önceki yıla göre % 59,4 artarak 1,7 milyon dolar olarak gerçekte mi , ithalatın % 45,4ünü talyadan yapılan ithalat olu turmu tur.

DÜNYA T CARET

Dünya alkollü içkiler d² ticaretinde birinci sırada arap yer almakta, bu ürünü içinde viski, votka ve cin gibi ürünlerin yer aldı 2 distile alkollü içkiler izlemektedir. Toplam alkollü içkiler d² ticaretinin büyük bir kısmını Avrupa Birli i ülkeleri ba ta olmak üzere geli mi ülkelerin kendi aralarında yaptı 2 ticaret olu turmaktadır.

2010 y²nda dünya arap ihracatın de er olarak yaklaşık % 30unu 8,39 milyar dolar ile Fransa gerçekte tirmi , bu ülkeyi 5,19 milyar dolar ile % 19unu gerçekte tiren talya ve 2,5 milyar dolar ile % 8,9unu gerçekte tiren spanya izlemi tir.

2010 y²nda en fazla arap ithalat² gerçekte tiren ülkeler ise 4,52 milyar dolar ile İngiltere, 4,46 milyar dolar ile ABD ve 2,69 milyar dolarla Almanya'dır. Kanada, Japonya, Belçika ve Hollanda di er önemli arap ithalatç²s² ülkelerdir.

Önemli Ürünler tibiyle Dünya Alkollü ve Alkolsüz çecekler ihracat, (Milyon ABD \$)

Ürün Adı	2007	2008	2009	2010
Bira	10.311	11.147	10.339	10.870
arap	27.521	29.919	25.581	27.905
Viski	8.456	8.838	7.856	8.941
Votka	2.159	2.259	1.961	2.304
Likörler	2.917	3.052	2.679	2.873
Me rubatlar	12.007	14.236	12.351	13.044
Memba suyu ve soda	2.961	3.345	2.615	2.715

Kaynak: ITC, Trade Map

2010 y²nda gerçekte en yakla ık 10,87 milyar dolarlık toplam dünya bira ihracatın²n 1,88 milyar doların² Meksika, 1,82 milyar doların² Hollanda ve 1,25 milyar doların² Almanya gerçekte tirmi tir. Belçika, İngiltere, ABD ve rlanda di er önemli bira ihracatç²s² ülkelerdir.

Bira ithalatında ise, 2010 y² toplam dünya ithalatın²n 3,75 milyar dolar ile % 35'ini gerçekte tiren ABD birinci sıradada yer almaktadır. Di er önemli bira ithalatç²s² ülkeler ise 661 milyon dolar ile İngiltere ve 626 milyon dolar ile talya'dır.

Önemli Ürünler tibiyle Dünya Alkollü ve Alkolsüz çecekler thalat, (Milyon ABD \$)

Ürün Adı	2007	2008	2009	2010
Bira	10.248	11.091	10.243	10.736
arap	27.853	30.167	26.101	28.291
Viski	7.930	8.366	7.483	8.412
Votka	2.708	2.941	2.788	3.164
Likörler	3.125	3.158	2.805	2.933
Me rubatlar	11.812	13.868	11.856	12.471
Memba suyu ve soda	3.120	3.438	2.819	2.784

Kaynak: ITC, Trade Map

Distile alkollü içkiler dünya d² ticaretinin büyük bir k²sm² yine geli mi ülkelerce gerçekte tirilmektedir. Bu grup içinde bulunan viskide, 5,44 milyar dolarlık ihracat ile İngiltere en önemli ihracatç² ülke konumundadır. Dünya viski ihracatın²n % 61'ini İngiltere gerçekte tirmektedir. 2010 y²nda en fazla viski ithal eden ülkeler ise 1,34 milyar dolar ile ABD ve 846 milyon dolar ile Fransa olmu tur.

3,16 milyar dolarlık 2010 y² votka ithalatında 1,73 milyar dolarla ABD ilk sıradada yer alm² tır. ihracatta ise 598 milyon dolarla sveç yer alm² , bu ülkeyi 441 milyon dolarla Fransa izlemi tir.

2009 y²nda de er olarak % 13 oranında azal² gösteren me rubat ve benzeri alkolsüz içecekler ihracat² 2010 y²nda % 5,6 oranında art² göstermi tir. 2010 y²n²n önemli ihracatç² ülkeleri 1,75 milyar dolar ile Avusturya ve 1,45 milyar dolar ile Almanya'dır. Önemli ithalatç² ülkeler ise 1,56 milyar dolar ile ABD ve 921 milyon dolar ile İngiltere'dir.

Dünya içme suyu ihracatında ise ilk sırada 859 milyon dolarla Fransa yer almakta, bu ülkeyi 416 milyon dolarla İtalya ve 325 milyon dolarla Çin izlemektedir. En önemli ithalatçı ülke ise 423 milyon dolarlık içme suyu ithalatı gerçekleştiren Hong Kongdur. Bu ülkeyi 387 milyon dolarla ABD ve 300 milyon dolarla Japonya izlemiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Telefon: +90 312 204 75 00
www.ekonomi.gov.tr